

Swedbanks tidigare VD döms för grovt svindleri av hovrätten

Anna Berntorp
Partner, Advokat

Emma Brolund
Special Counsel

Den 10 september 2024 meddelade Svea hovrätt dom i mål B 2457-23, där Birgitte Bonnesen, tidigare VD för Swedbank, stod åtalad för, i första hand grovt svindleri och i andra hand grov marknadsmanipulation samt obehörigt röjande av insiderinformation. Hovrätten gjorde en annan bedömning än tingsrätten och dömde den tidigare VD:n för Swedbank för grovt svindleri till fängelse i ett år och tre månader. Domen är unik i sitt slag och får viktiga implikationer både för hur börsbolag delger information till marknaden och för vilket straffrättsligt ansvar företagsledare har för sina uttalanden.

Bakgrund

Bakgrunden till domen är de uttalanden som dåvarande VD:n gjorde i anslutning till medias granskning under 2018 av Swedbanks åtgärder mot penningtvätt i Estland. Finansinspektionen har sedan tidigare utfärdat en varning samt en sanktionsavgift om fyra miljarder kronor till Swedbank för brister i arbetet mot penningtvätt. Swedbank har dessutom fällts av Disciplinnämnden vid Nasdaq Stockholm för brister i hanteringen av insiderinformation i samband med det inträffade och ålagts att betala ett vite om 12 årsavgifter. Beträffande åtalet mot VD:n friade tingsrätten, men hovrätten gör nu en annan bedömning.

Svindleri

Hovrätten fann att VD:n hade lämnat vilsledande uppgifter om Swedbanks åtgärder mot penningtvätt i Estland. Dessa uppgifter förmedlade felaktigt bilden att Swedbank inte hade några problem med sina AML-processer (Anti-Money Laundering) och att det inte fanns några misstänkta penningtvättskopplingar till Danske Banks verksamhet i Estland under åren 2007-2015. Vid tidpunkten fanns ett stort intresse från marknaden kring de

besked som Swedbank lämnade rörande penningtvättsfrågorna. I samband med uttalandena sjönk Swedbanks aktiekurs kraftigt, vilket enligt hovrätten gav en fingervisning om hur känslig och betydelsefull frågan om penningtvätt var för värderingen av Swedbanks aktie. Hovrätten bedömde därför att uppgifterna varit ägnade att påverka värderingen av Swedbankaktien och därigenom medföra skada samt att VD:n haft så kallat insiktsuppsåt. Vidare anger hovrätten att en gärning kan vara av särskilt farlig art om den påverkar, eller riskerar att påverka kreditmarknaden med åtföljande risker för samhällsekonomin. Gärningen i detta fall hade begåtts inom ramen för rikets största bank, som bedriver samhällsviktig verksamhet. Det har kunnat orsaka stora samhällsekonomiska konsekvenser. Avgörande för att aktiemarknaden ska fungera och tillföras kapital är även att investerare kan lita på börsbolagens informationsgivning. Hovrättens samlade bedömning blev därmed att gärningen – som kunnat medföra avsevärd skada och varit av särskilt farlig art – utgjorde *grovt svindleri*.

Marknadsmanipulation och röjande av insiderinformation

Avseende åtalet för grov marknadsmanipulation konstaterade hovrätten att ett agerande förvisso kan utgöra marknadsmanipulation även om det inte innefattat börshandel. Hovrätten bedömde dock att uttalandena inte innebar att VD:n gett vilseledande signaler avseende priset på Swedbankaktien på det sätt som avses i lagen. Hovrätten ogillade därför, i likhet med tingsrätten, åtalet avseende grov marknadsmanipulation.

Åtalet för obehörigt röjande av insiderinformation gällde information om innehållet i den kommande sändning av Sveriges Televisions Uppdrag granskning, som VD:n lämnade vid ett ägarmöte två dagar innan programmet skulle sändas. Hovrätten instämde i tingsrättens slutsats om att den begränsade information VD:n faktiskt förmedlade till ägarrepresentanter vid ägarmötet inte var av sådan tillräckligt specifik natur att det var möjligt att dra slutsatser om dess potentiella effekt på Swedbanks aktiekurs. Informationsgivningen till ägarrepresentanterna utgjorde därmed inte ett röjande av insiderinformation.

Analys

Domen är principiellt viktig eftersom den kan tolkas som att företagsledares personliga ansvar för informationsgivning skärps. I domskälen, härlett från aktiebolagslagen och lag om bank- och finansieringsrörelse, nämns bland annat ledning och anställdas lojalitetsplikt mot banken och aktieägarkollektivet, genom att t.ex. inte exponera banken för regulatoriska risker i onödan eller försvaga bankens konkurrenskraft. Det anges även tydligt i domskälen att informationsgivning och kommunikationsutrymme blir mer komplext och snävt i den aktuella typen av finansiell verksamhet. Det exemplifieras genom att en alltför öppen kommunikation kan komma i konflikt med t.ex. meddelandeförbud och banksekretess eller leda till opåkallad ryktesrisk, medan en alltför knapphändig kommunikation kan stå i strid med reglerna om marknadsmissbruk eller börsens regler. Även om höga krav ställs på informationsgivning i börsbolag kan gränsen många gånger vara otydlig mellan vad som bör redovisas, vad som kan utelämnas eller vad som är i en gråzon. I domskälen tydliggörs att en VD utifrån dessa resonemang endast är ansvarig för uttalanden där det står klart att gränsen har överskridits, inte för uttalanden av allmänt lugnande innebörd eller som saknar mer precisa uppgifter. Underlåtenheten att nämna vissa omständigheter kan ifrågasättas, men flera av budskapen som förmedlats har inte nått upp till nivån för straffbart vilseledande.

Vid tidpunkten för denna skrivelse har hovrättens dom ännu inte överklagats men kommer sannolikt att göra det. Då återstår att se om Högsta domstolen beviljar prövningstillstånd.

Att tänka på

För att minska risken för denna typ av ansvar är det avgörande att det finns tydliga och väl genomarbetade rutiner och processer kring kommunikation av känslig information. Höga kompetenskrav ställs även på företagsledare och andra personer i ledande ställning om att vara insatta i tillämpliga regelverk och att hålla sig uppdaterade med de förändringar som görs i interna policydokument och liknande underlag, såväl som faktiska omständigheter om den information som lämnas. Löpande utbildningar i tillämpliga regelverk, kontinuerlig dialog med IR-funktion och marknadsavdelningen avseende samtliga uppdateringar av policydokument och underlag är aktiva åtgärder som kan vidtas.

DLA Pipers kapitalmarknadsteam ger kontinuerligt råd till ett stort antal svenska börsbolag i bolagsstyrningsfrågor och håller regelbundet utbildningar för styrelse- och ledningspersoner om regelefterlevnad samt bistår med att upprätta interna kommunikations- och insiderpolicyer för att, så långt som möjligt, säkerställa en korrekt hantering och kommunikation av känslig information. Kontakta oss gärna om du har frågor eller vill veta mer.

Tjänster

Corporate
